

Państwowa Szkoła Wyższa
im. Papieża Jana Pawła II w Białej Podlaskiej

WYMIANA DOŚWIADCZEŃ I DOBRYCH PRAKTYK WE WSPÓŁPRACY TRANSGRANICZNEJ

Redakcja naukowa
Dominik Dąbrowski, Łukasz Zbucki

Biała Podlaska 2020

Wydawca:
Państwowa Szkoła Wyższa
im. Papieża Jana Pawła II w Białej Podlaskiej

Recenzenci:
prof. dr hab. Mieczysław Adamowicz
dr hab. Danuta Guzal-Dec
dr hab. Agnieszka Siedlecka
dr hab. Włodzimierz Wójcicki

© Copyright by Państwowa Szkoła Wyższa
im. Papieża Jana Pawła II w Białej Podlaskiej

ISBN 978-83-64881-61-9

Nakład: 100 egz.
Liczba arkuszy wydawniczych: 5

Wydawnictwo Państwowej Szkoły Wyższej
im. Papieża Jana Pawła II w Białej Podlaskiej
ul. Sidorska 95/97
21-500 Biała Podlaska
www.pswbp.pl

Skład, druk, projekt okładki:
Agencja Reklamowa TOP, ul. Toruńska 148, 87-800 Włocławek
tel.: 54 423 20 40, fax: 54 423 20 80, www.agencjatop.pl

Spis treści

Wstęp.....	5
Włodzimierz Wójcicki Rola euroregionów w kształtowaniu współpracy i integracji europejskiej.....	7
Tomasz Studzieniecki Destynacje transgraniczne w Europie – identyfikacja, klasyfikacja i perspektywy rozwoju	18
Barbara Stefaniuk Współpraca transgraniczna jako element zapewnienia bezpieczeństwa publicznego.....	32
Sylwia Solarska Sprawność obsługi granicznej jako czynnik rozwoju turystyki ze wschodem ze szczególnym uwzględnieniem pogranicza polsko-ukraińskiego	45
Aldona Zawajska, Tomasz Siudek, Magdalena Stefaniak Znaczenie formacji mundurowych w zapewnieniu bezpieczeństwa służącego rozwojowi społeczno-gospodarczemu obszarów transgranicznych	59
Marta Klasura Prawno-administracyjne uwarunkowania współpracy międzynarodowej samorządów terytorialnych	76
Ryszard Suduł Europejskie Dni Dobrosąsiedztwa w ramach współpracy transgranicznej Polski i Ukrainy	85
Ireneusz Thomas Formy wieloetnicznej pomocy społecznej na obszarach największych ośrodków miejskich Euroregionu Karpackiego	104

Arkadiusz Weremczuk, Michał Wielechowski Ryzyko w turystyce europejskiej a metody jego asekuracji.....	121
Olga Filipiak System poradnictwa konsumenckiego w Polsce jako istotny czynnik kształtujący bezpieczeństwo konsumentów na rynku	133
Artur Łuniewski, Stanisław Łuniewski Wpływ działań inwestycyjnych i doskonalenia jakości usług na liczbę klientów w przedsiębiorstwie turystyki wodnej. Studium przypadku.....	144

Wstęp

Współpraca transgraniczna i dobre stosunki sąsiedzkie leżą w interesie większości państw. Miejscem szczególnie dynamicznej współpracy międzynarodowej jest Europa, czemu sprzyjają programy Unii Europejskiej, działania państw, euroregionów czy jednostek samorządowych. Efektem tej współpracy są liczne organizacje i partnerstwa w zakresie działań gospodarczych, politycznych, społecznych czy turystycznych. Głównymi celami współpracy międzynarodowej są: zniesienie wszelkich barier, które wynikają z istnienia granic państwowych, niwelowanie różnic ekonomicznych oraz zapewnianie bezpieczeństwa. W ramach tak rozumianego współdziałania powołano euroregiony, będące odmianą kooperacji transgranicznej.

Euroregion funkcjonuje jako system, na terenie którego kształtowane są formy organizacji ułatwiającej komunikację i przenikanie wartości. W ten sposób współpraca transgraniczna obejmuje wszystkie dziedziny życia – zarówno kulturowego, społecznego, jak i gospodarczego, a także wpływa na rozwój infrastruktury. To również kluczowy wymiar polityki Unii Europejskiej wobec sąsiadów, ukierunkowanej na to, by: wspierać rozwój społeczno-gospodarczy wzdłuż zewnętrznych granic unijnych, niwelować różnice w poziomie życia ludności, promować mobilność osób, towarów i kapitału. Nie można ponadto pominąć integracyjnego charakteru transgranicznego powiązania samorządów i społeczności lokalnych, głównie w sferze wymiany szeroko rozumianych doświadczeń, koordynacji ruchu przygranicznego, pielęgnacji dziedzictwa kulturowego oraz ochrony przyrody.

Warto w tym miejscu podkreślić, że granica państwa stanowi szczególne miejsce. Określa, na ile jest ono otwarte i przyjaźnie nastawione do przekraczających ją osób. Jest też wskaźnikiem spójności wewnętrznej i zewnętrznej polityki granicznej, której pozytywny wymiar wybrzmiewa brakiem działań destabilizacyjnych chociażby ze strony administracji. W końcu, jakość warunków stworzonych – tak ogólnie, jak i lokalnie – na granicy, jej swoisty „klimat” determinują dynamikę turystyki terenów przygranicznych.

Z sytuacją geopolityczną ściśle powiązany jest rozwój sektora turystycznego. Charakter ruchu turystycznego jest pochodną czynników społeczno-ekonomicznych, a więc odnosi się zarówno do osób, które mogą sobie pozwolić na podróżowanie, jak i miejsc przygotowanych na przyjęcie określonego typu turystów. Jednocześnie, to właśnie ruch turystyczny pozostaje najbardziej czuły na kryzysy bezpieczeństwa, klęski żywiołowe czy epidemie – niezależnie od miejsca na kuli ziemskiej, którego one dotyczą.

Trafiająca do rąk Czytelnika publikacja ma charakter interdyscyplinarny. Została przygotowana przy udziale pracowników naukowych reprezentujących róż-

ne ośrodki akademickie. Stanowi zbiór opracowań dotyczących roli euroregionów w kształtowaniu współpracy oraz integracji europejskiej, wpływu europejskich destynacji transgranicznych na perspektywy rozwoju turystyki. W publikacji znalazły się też opracowania poświęcone transgranicznemu współdziałaniu w domenie bezpieczeństwa publicznego i wpływowi obsługi granicznej na rozwój turystyki oraz znaczeniu formacji mundurowych w zapewnieniu porządku służącego ożywieniu społeczno-gospodarczemu usytuowanych przygranicznie obszarów. W dalszej części monografii zwrócono uwagę na prawno-administracyjne uwarunkowania współpracy międzynarodowej samorządów terytorialnych oraz omówiono przykłady współpracy transgranicznej, dla której reprezentatywne są Europejskie Dni Dobrosąsiedztwa na pograniczu Polski i Ukrainy, uwypuklono również formy wieloetnicznej pomocy społecznej na obszarach największych ośrodków miejskich Euroregionu Karpackiego.

Istotnymi zagadnieniami poruszonymi w niemiejszej monografii są: ryzyko w turystyce europejskiej i metody jego asekuracji, system poradnictwa konsumenckiego, który jest czynnikiem kształtującym bezpieczeństwo konsumentów, a także wpływ działań inwestycyjnych i doskonalenia jakości usług na ilość klientów w przedsiębiorstwie turystyki wodnej.

Różnorodność podjętych zagadnień niewątpliwie wzbogaca wiedzę na temat aktualnych problemów transgranicznych. Mamy nadzieję, że zaprezentowane w monografii przykłady staną się inspiracją do podejmowania kolejnych działań – tak pragmatycznych, jak i naukowych – oraz do nawiązywania wielowymiarowej współpracy sąsiadujących ze sobą państw i regionów.

Redaktorzy